

בפרוס יום העצמאות ה -

60

למדינת ישראל

שלוחה ברכת חזק ואמן

לכל חיילינו ב"אי שם",

על הגבולות, ביבשה, באוויר
ובים.

שימרו על המולדת, שימרו על
עצמכם,

ושובו הביתה בשלום אמן!

חג עצמאות שמח!

מכל בית רמת יוחנן.

מחול החרבות

עם בואה ארצה בתחילת שנות ה-20, ביקשה לאה הרקדנית מהמוכתר של בית אלפא, להפגיש אותה עם רקדנית תושבת הארץ. יש כזו, אמר המוכתר, ומשלחת יצאה למאהל הקרוב. קבלת הפנים הייתה בכבוד רב כדרך אנשי המדבר: הברכות, החיבוקים, החאפלה. נערי השבט דהרו על סוסים אצילים לכבוד האורחים, (ע"פ האגדה, אחת מבנות התרבות הגרמנית, פמיניסטית מושבעת, צרחה לעברם: "קם אני יוטעת לרקוףף על צוצים"). אז יצאה עלייה מאוהל הבנות. הנערים והנערות מאירופה לא ראו ולא יראו לעולם יופי כזה. היא פרצה במחול החרבות, והזקנים סיפרו על מסורת הדורות של הנוודים במדבר החיג'זי. כולם נסחפו בטירוף, ובסוף המחול קרה הבלתי יאמן: עלייה הוציאה מנדן מוזהב חרב שנייה, והגישה אותה לרקדנית שזה לא מכבר הגיעה מבימות אירופה. לא שתי בנות צעירות נעו שם זו כנגד זו: רקדו שם שתי תרבויות. גם במרחק של עשרות שנים, והיא כבר הרחק מהגיל ההורמונאלי, היה גופה מתפתל בתשוקה כאשר תיארה את שורת הגברים יפי התואר, שיצאו כעדר צבאים במחולות הקבוקה.

והיום, 60 שנה להגשמת החלום הציוני. וגם חוסר הרצון של הפלשתינאים להכיר במציאות הזו כבר לא ילד. הנינים של לאה, מול הנינים של עלייה, עדיין מקיזים זה לזה את הדם. ובסוף המערכה לא מגישים קפה, פיתות וגבינות צאן – רק בוכים על המתים. לתוך מחול החרבות התמים בעמק בית שאן, חדרו סוחרני נשק, פוליטיקאים, עיתונאים, גנרלים והגרוע מכל: חכמי הדת - סרסוריו של השטן. רק הדבקה הערבית ברגלי הבנים, פורצת כל עומר מחדש לתוך המחולות האירופים, כנגד כל הסיכויים: גל-עד רחוק לחלום שבעמק, זיכרון ליופי של שירת מתתיהו, מחולות עלה הבדואית ולאה. ●

כחולמים היינו באותו לילה

כחולמים היינו באותו לילה של הכרעת לייק סאכסס. עם צילצול הפעמון להתכנסות הספונטאנית בחדר האוכל, כאשר עוצר הציפייה פרץ החוצה בפורקן סוער. אך לא רק משתוללים היינו אותו לילה. גם תחושת תוגה הייתה בנו. זכרנו את היום שלפני ימים אחדים מלאו לו 16 שנה – יום מרד גטו ורשה, המסמל את השואה. על רצח העם, זעקת הטבוחים, שחור הייאוש. חזינו בבהירות את יום המחרת של השמחה. בחשכת הלילה ראינו את התבערה המתלקחת והולכת וקרבה.

(אפרים רייזנר. "ברמה" מס. 290, 13.5.1959)

ירמיהו

הציניות במיטבה...

שבעה ימים מפרידים בין ה'זכור' לשואה וה'זכור' לחללי מלחמות ישראל. האביב בנסיגה. הירוק מזהיב החרציות מתייבשות. שאריות מחגיגת הצבעים והריחות שהשתוללה פה עד לפני ימים מעטים עדיין ניכרות, אבל הקוצים כבר מבשרים קיץ יבש ואכזרי.

ואנו, כבכל שנה, מתאספים יחד לציין את היום הנורא הזה. והמילים אותן מילים, והמנגינות אותן מנגינות, והצער אותו צער מחלחל, והלב בוכה ולא מאמין. רק נדמה שמשנה לשנה חדר האוכל צר מלהכיל את הציבור שרוצה לזכור ולהזכיר בצוותא. יבורכו העושים במלאכה.

ולמחרת, ביום השואה, פתאום, על הבוקר... השמיים בוכים, אך איזה קלישאה חבוטה, אבל במחשבה שנייה, אתה אומר לעצמך, אם אלוהים לא בכה לפני 65 שנים, מה פתאום שיבכה עכשיו. ולמען האמת, הזירזוף הדקיק הזה בעצם רק מלכלך את המדרכות. גשם שברכה גדולה אין בו.

ואת חדשות הבוקר של שבע פותח הקריין בקטעים מנאומו של ראש הממשלה אמש, בטקס הממלכתי ב"יד ושם". והוא מצטט קטע, בערך כך: "לא יובל עוד ילד יהודי, נושא ידיו כלפי מעלה לאות כניעה, לא יופרדו עוד איש מרעייתו, ילדה מאביה ונכד מסבתו – רק משום שהינם יהודים. לא יושפלו עוד קשישים בכיכר העיר, יבוזו ויוכו..."

הציניות והסרקאזם במיטבם...

וזה נכון, זיכרון ארוך טווח מעולם לא היה מצרך שהולך טוב עם בריאות הנפש, לא הפרטית ולא הכללית. גם חולשות אנוש מטבע הדברים נסלחות... אבל מדינה חפצת חיים לא מכסה במילים נבובות ששליש, או יותר, מילדיה חיים תחת קו העוני, שפערי רמת החיים הם מן הגדולים בעולם המערבי, שהזקנים מוכים בבתיים ונשדדים ברחובות,

שקיצבאותיהם נשחקות ונאכלות על ידי נערי האוצר ויוקר המחיה. שניצולי השואה מתים עניים חסרי כל, והכספים שמגיעים להם בדין טובעים בים של חוסר תום-לב, או בנבכי ביורוקרטיה, או מרפדים ומשמנים פקידים חשובים בוועדות חשובות. וילדים "זרים", שאין לאימהותיהם ה"זרות" אישור שהייה כזה או אחר, מופרדים מהוריהם רק בגלל שהינם "זרים", ורבנים "חרדים" מבטלים בהבל פה עשרות אלפי גיורים של רבנים אחרים בגלל קוצו של יוד, או בגלל השד יודע מה, ופליטי רצח-עם מתדפקים על שערינו והם סגורים... נו טוב, אפשר לתרץ את כל ההתרחשויות ההזויות הללו בהכרח בל יגונה, בנימוקי ביטחון כאלה ואחרים, ו"כל העולם נגדנו", ו"מעטים מול רבים", והצורך להציל את הכלכלה המתמוטטת, ואת הבנקים הגדולים, ואת יתר המשפחות העשירות, ואת עצמנו מעצמנו, ועוד כהנה וכהנה אמירות, שכל כולן אינן אלא האמת הצרופה, והן כמובן נכונות מאוד, אבל מה לעשות? אני תמים והייתי מעדיף לשמוע דברים אחרים מפי ראש ממשלה שלי, עתיר חקירות, ודווקא בימים שבין "יזכור" אחד לשני, בשעה שאנו עסוקים בעיבוד האבל והזיכרון הלאומי שלנו כעם, וכל אחד בליבו נושא את צער השתיקה הפרטי שלו. ●

הַנוֹפְלִים

הֵם מִשָּׁא הַשָּׁמוֹת הַנֶּחַעַל כֶּתֶפֶינִי
הֵם נוֹשָׁה, לֹא נוֹכַח לְפָרֹעַ חוֹבוֹ.
הֵם פָּצַע אֲשֶׁר לְעוֹלָם לֹא יִגְלֶיךָ.
הֵם גְּלִי הַפְּאֵב בְּחוֹפֵי לְבָנוֹ.

הֵם פְּנִיָהּ פְּעוֹת לְבָנוֹת שֶׁפָּקְעוּ
תִּקּוֹל יְמֵינוֹת רַחֲמֵי חוֹתֶמֶן.
הֵם רֶחֶם דְּגָלִים נִשְׁאָרִים בְּרוּחַ
הֵם לֶחֶן שֶׁיִּרְגוּ בְּחוֹל, וּבַיּוֹם זָכְרוֹן.

הֵם חַיִּים בְּתֵיבֵינוּ
הֵם רְאוּי אֲזִימֵינוּ לְנֶצַח לֵילָם,
עֵת בָּנוּ עֵינֵיהֶם הַכְּבוֹיּוֹת יִפְיטוּ
בְּעֶרְגָה, גְּאֻוָּדֶשׁ בִּיב תוֹכָתָה.

אִם נִדְעֵ לְאַבְוֹאֶת אֲשֶׁר אֶהְבֵּוּ הֵם
עֵת סְבִיבֵנוּ פוֹרְחִים אֶהְבֹּת וְאָבִיב,
זָרִים שֶׁנִּבְלוּ נוֹתְרוּ עַל אֲבֵנֵי מַצְבֹּת
שְׂנוּמוֹת תְּרוּטִים בְּאֶבֶן
לוֹתֵשׁ יִם זְכָרוֹנוֹ.

ראובן עזריאלי 08 \ 4 \ 22

העצמאות שלי

ורה ולנר

עלייתי לארץ

ב- 2 במאי 1945 השתחררתי ממחנה ריכוז. למחרת, ב- 3 במאי, היה יום הולדתי ה- 20. חזרתי לצ'כוסלובקיה. את רוב הדרך עברתי ברגל, לאורך גרמניה ההרוסה. קשה היה להסתיר את השמחה לאיד. בכל הארץ היה רעב, בקושי אפשר היה למצוא מה לאכול. בעיירה נידחת מצאתי זוג אופניים בלי צמיגים, שמחתי מאוד ורכבתי עליהם. פתאום שמעתי מישהו רודף אחרי על אופניים. הסתכלתי לעברו וראיתי שזה חייל רוסי. נבהלתי מאוד, אך הוא נגש אלי ואמר: הנה, יש לך זוג אופניים עם צמיגים, קחי אותם.

הגעתי לצ'כוסלובקיה. הודעתי ברדיו, דרך המזור לחיפוש קרובים, לבני משפחתי שהגעתי, אבל אמרו לי שאין לי מה לחפש, כולם ניספו ביערות שבועיים לפני סיום המלחמה. המשכתי לחפש מכרים, ובינתיים מצאתי את אנשי התנועה ויצאתי להכשרה. הרכבות שנותרו היו מלאות צבא רוסי, והגשרים מפוצצים, ובזמן נסיעה ברכבת היה לנו "פטנט" כזה: ישבנו בקרון קרוב לקטר. בהגיע הקטר לפני הגשר המפוצץ, קפצנו מהר ועברנו לצד השני, שם חיכתה רכבת שנייה. נודע לי שדודי, שגר שנים רבות בבלגיה, הצליח להינצל ולברוח לפירינאים. הוא ביקש מאוד שאבוא אליו. הודעתי לחברי בהכשרה שאני נוסעת לבלגיה, בתקווה שמשם אוכל בעזרת אנשי הבריגדה לעלות ארצה.

הלכתי לשגרירות הבלגית ומכרתי להם "לוקש", שחייתי שנים אחדות בבלגיה בהיותי ילדה ועכשיו אני רוצה לחזור. למעשה, באמת הייתי בבלגיה, אך זה היה זמן רב לפני המלחמה. הם הסכימו להחזירני לבלגיה כ"חוזרת". בד בבד הצלחתי להוציא פספורט צ'כי. ארזתי את המטלטלין שלי, בגדים ותכשיטים בשתי מזוודות קטנות ושק, וכך יצאתי לדרך. החורף של 1945 היה קר מאוד. הרכבת עברה בגרמניה, מבעד לחלון ראיתי את נירנברג ההרוסה, אותה עיר יפה שראיתי כילדה קטנה לפני המלחמה, כשנסעתי עם הורי לבלגיה דרך צ'כיה וגרמניה וחזרה. באחת העצירות בדרך גנבו לי את המזוודות ונשארת רק עם השק. (בתוך השק הייתה פרווה פרסית, מכונת תפירה ושמיכת פוך – כנראה הייתי אישה חזקה מאוד).

בבריסל חיכה לי דודי.

ניסיתי לחזור לחיים נורמאליים. עבדתי קצת בתנועה בהדפסה, כי ידעתי קצת עברית. את כל המשכורת הוצאתי בקונדיטוריה ותוך שנה אחת עלה משקלי מ- 35 ק"ג ל- 78 ק"ג. גרתי אצל הדוד והדודה ונרשמתי לעליה. ביקשתי להצטרף לקבוצת אנשים באנטוורפן מתנועת "המכבי הצעיר", קבוצה שהיכרתי במחנות. ערב אחד הסתובבתי בחוץ ופתאום

שמעתי שירה. שירי חנוכה. נכנסתי פנימה והסתבר שזו הייתה הכשרה שלמה מגרמניה שנשלחה לאושוויץ. הם השיגו נר, הדליקו, ושרו שירי חנוכה. מאז הייתי איתם בקשרים הדוקים. רובם כיום בקב' נצר סירני. לצערי לא הצלחתי לעלות איתם, אך ארבעה חברים נשארו בגלל סיבות שונות, והם יצאו במועד מאוחר יותר וצירפו גם אותי. קיבלתי הודעה שעלי להגיע למקום מסויים שנקרא ארמון מאלין, שם היה ריכוז עולים.

אנשי הבריגאדה הגניבו אותנו דרך הגבול לצרפת בלילה, במשאיות של הצבא הבריטי. הלבישו אותנו במדי צבא. הבנים ישבו קדימה והבנות בפנים, שלא יתפסו אותנו במקרה וניתקל בביקורת של משטרה צבאית. העבירו אותנו לפאריז ומשם ברכבת, בקרונות נפרדים כדי שלא יזהו אותנו. נסענו הרבה שעות ברכבת והגענו למקום יוצא מן הכלל יפה ששמו לאסיִטָה.

ישבנו שם שישה שבועות, עד מועד העלייה, ולא היה כל כך מה לעשות, אך ידענו שבמוקדם או במאוחר נצא משם. היות ואני אוהבת מאוד לשחות, ניצלתי את הזמן לשחייה. למדנו קצת עברית ועסקנו בכל מיני אימונים ותרגילים. היו שם אנשים ממקומות שונים ומתנועות שונות. בינתיים הגיעה האונייה, אנשי הצוות היו החיילים האמריקאים, אחדים מהם כיום חברי מעיין ברוך. האוניה הייתה מלאה עד אפס מקום. המיטות היו בקומות אחדות והיה צפוף מאוד. כאשר נראה אווירון, התחבאנו למטה. כשהגענו לכרתים אמרו לנו לעבור לאונייה יותר קטנה, שהסבו את שמה ל"ביריה". הפלגנו בה שלושה ימים, בלי אוכל וכלי שתייה. היה חם נורא. לא הספקנו להעביר את החפצים המעטים שנשארו לנו.

בדרך האנגלים תפסו אותנו והביאו אותנו לחופי הארץ, אבל לא נתנו לרדת. הרופא שנסע איתנו אמר כי באוניה יש דָּבָר. זה היה כמובן לא נכון, אבל על סמך הודעתו החזיקו אותנו באוניה בהסגר. העבירו אותנו לאוניה יותר גדולה ומרווחת ששמה "מקס נורדוי". באוניה זו שהינו שבוע ימים. הכרזנו שביתת רעב, ובחיפה היו הפגנות ודרשו שירידו אותנו לחוף. כעבור זמן אמנם הורידו אותנו ושלחו למחנה בעתלית. זה היה מחנה סגור, אבל לא סבלנו במיוחד.

הרבה מה לעשות שם לא היה, ובכל זאת נהנינו סוף סוף מפירות וירקות טריים שלא היינו רגילים בהם. שיחררו אותנו במסגרת מכסה של 1500 סרטיפיקטים שהסוכנות קיבלה והבריטים ניכו מהמכסה. נסענו לאפיקים, ושם זכינו לקבלת פנים נהדרת. הייתי שם כמעט שנה בהכשרת "בוכנוואלד". באותה עת נשלחו חברים מכפר בלום לעבודת בניין באפיקים, ביניהם היה בחור אחד שיהיה כעבור זמן מה בעלי.

- (קטעים מתוך הקלטה משנת תש"ך, עיבוד לדפוס ירמיהו).

בין יום השואה, ליום הזכרון ויום העצמאות

לא מקרה היא סמיכותם של הימים האלה, ואין ספק כי סמיכות זו יוצרת זהות ישראלית ייחודית.

רציתי לספר סיפור קטן אחד, סיפור של איש אחד, של משפחה אחת, שאולי אפילו הוא לא כל כך מיוחד בסיפורים הישראליים שאנו גדלים עליהם ובתוכם. הסיפור הזה מקפל בעיני את הסמיכות, הייחודית והזהות הכל כך ישראלית שנוצרת מתוכה.

הסיפור של אבא שלי, של צביקה קרניאל. אבא נולד בארץ, בבית אלפא, אין יותר ישראלי בסטריאוטיפים עליהם גדלנו. בעולמו היו אולי סיפורים רבים על העיירה והמשפחה ששם, אבל העולם כולו (ללא אינטרנט וטלוויזיה) היה הקיבוץ. אפילו השפה הייתה עברית, והוריו דיברו רק עברית וכתבו בה, למרות שזאת הייתה שפה זרה להם.

הפרק הבא בסיפור הוא בקרב על רמת יוחנן במלחמת העצמאות. אביו נהרג, במרפאה קיבל אותו אחיו, הדוד, שהגיע לארץ ולרמת יוחנן רק חודשים ספורים לפני כן, לאחר ששרד היחיד מהמשפחה הגדולה והענפה שנשארה באוקראינה (אז פולין). אבא נכנס למשפחת השכול.

עברו שנים, ובבגרותו, ולקראת הפנסיה, אבא החל לעסוק באינטנסיביות רבה בשורשי משפחתו בבוצ'אץ'. הוא אסף מרחבי העולם את שאריות המשפחה, חזר שוב ושוב לעיירה ממנה יצאו הוריו, למצוא את הבתים בהם גדלו ושם השאירו את משפחותיהם הענפות כשעלו כנערים לארץ. הוא קרא ולמד על העיירה, שילב את בקיאותו בהיסטוריה יהודית, והידע והאהבה לספרות ולכתביו של עגנון בן העיירה. פעל להקמת קבר אחים, החייה את העיירה שהייתה בעבר מרכז יהודי עם תנועות נוער, גימנסיה יהודית, וכיום נותרה ללא יהודי אחד.

קרוב לודאי שיתמותו של אבא מאביו, והמשפחה הקטנה שנותרה ללא סבים, וללא דודים ומשפחה מורחבת, היא שתרמה לחיפוש השורשים ולעיסוק האינטנסיבי בהחייאת העיירה. בסיפור הכל כך ישראלי, שמייצג אולי דור שלם שגדל ללא סבים וללא משפחה מורחבת, עם הורים שעלו לארץ במרד נעורים ובלהט יצירה וכל מה שנשאר מאחוריהם עלה באש, בסיפור הזה הכל מתחבר.

ואני תוהה מה נשאר לנו, ומה נוכל אנו להעביר לדור הבא, סבא שלא הכרנו, ואנו מקפידים בכל יום זיכרון ללכת לטקס ולשמר את זיכרו, עיירה שזכינו לבקר בה, ולראות את הבית של סבא שעדיין עומד, את המרפאה של הדוד, ואת הבית בו התחבאה משפחתה

של סבתא עד שנמצאה על ידי הגרמנים והוצאה כולה להורג ביער הסמוך. אבא שחיבר את הכל בכוח אישיותו, ידענותו, עולמו הרחב, וכן יתמותו והאין בעולמו שהביא לחיפוש והתמלאות גם ממה שהיה ואיננו עוד.

אנחנו, נולדנו וגדלנו אל תוך המובן מאליו, הארץ הזו, המדינה העצמאית, השפה, המשפחה הרחבה, אפילו הביטחון שעם כל המלחמות הרחוקות והקרובות, שום דבר באמת לא יכול לאיים על קיומנו כאן. ואני שמחה שאת הביטחון הזה, החיים הנורמליים, הרגילים, הכל כך מובנים מאליהם, אני יכולה להעביר לילדי, שיגדלו כאן כמו בכל מדינה נורמלית אחרת, ואם זאת מה מתוך כל ההיסטוריה הייחודית הזאת ימשיך ויתקיים לדורות הבאים?

ובעיקר, הימים האלה, שממלאים שוב, אולי יותר מתמיד, בגעגועים לאבא, בתחושה העמוקה של חסרונו, ובידיעה כי הוא בנפשו ובאישיותו חיבר אותנו לימים אלה, ליום השואה, לשמות ולסיפורים ולעולם שהיה ונעלם, ליום הזיכרון, לאבל, ליתמות, לטקסים ולקברים, ומעבר להכל לחיים כאן, בארץ הזו, עם האהבה להיסטוריה שלה, לתנ"ך, לספרות, לאדמה. ולאישיותו שמגלמת בעיני, את הישראלי החילוני, שמחובר לחילוניות שלו מתוך הכרה של השורשים, הדת והתרבות היהודית. ●

העצמאות שלי

צביקה שביט

זמן מתאים לחגיגות

איתרע מזלי ואת בר-המצווה שלי הייתי אמור לציין בשנת 1948, תוך כדי מלחמת העצמאות. התאריך נקבע ל - 22.5.

עד ה - 14.5, יום הכרזת המדינה, המלחמה הייתה נגד כנופיות, ונגד כפרים אשר מהם התקיפו ישובים יהודיים ואת עורקי התחבורה. אבל בשבת ה - 15.5 פלשו צבאות ערב לארץ ומטוסים מצריים התחילו להפציץ את תל אביב.

אני ומשפחתי גרנו במקום אסטרטגי, ליד נמל תל אביב, שהיה אז נמל ולא מרכז בילוי, ליד תחנת הכוח רידינג, וליד מחנה צבא בריטי שהפך אחר כך למחנה "יונה", ואשר היה ממוקם היכן שהיום "גן העצמאות". מכיוון שכך, היה איזורנו יעד מועדף להפצצות. ואמנם, בשבת ה - 15.5 ב - 5:00 בבוקר, הגיעו המטוסים והחלו להטיל פצצות, וכך עשו מידי 3 שעות. כנראה שזה היה משך הזמן שלהם לטוס, לתדלק, להתחמש ולחזור.

על הגג שלנו הייתה עמדת תותח נ"מ, והיה שמח. באחת הגיחות הראשונות הופל מטוס מצרי. מחאנו כפיים וחשבנו (הילדים) שהכל נגמר. באותה שבת חגגנו בר מצווה של ילד מהכיתה שלי, תוך כדי הפצצות ואזעקות, ואני חיכיתי לשבת הבאה, למסיבה שלי.

בינתיים הקרבות התגברו, נפלו קורבנות, ובבניין שלנו, שהיו בו שש משפחות, לשתיים מהן כבר נפלו בנים בקרבות. החלטנו שזה לא זמן לחגיגות. קיבלתי רק את ה"ראלי ספורט", אופניים שהובטחו לי, ובדרך מהחנות הביתה רכבתי תוך כדי חיפוש מקלטים בגלל האזעקות. כך חגגתי את בר-המצווה שלי. לאחר 59 שנים.

לפני שנה, בא יובל נכדי לארץ עם משפחתו לחגוג את בר-המצווה שלו. את כל אירגון טקס בר-המצווה בכותל, לקח על עצמו חבר טוב של נוגה וברוס מפיטסבורג, שהוא אדם דתי, בעל קשרים טובים עם האנשים הנכונים.

כאשר הוא שמע את סיפור ה"אין בר-מצווה" שלי, הוא החליט ששנינו, יובל ואני, נחגוג יחד את בר המצווה. אומנם אין לי זיקה לדת, אבל מפאת כבודו של האיש הסכמתי, וכך, במנהרות הכותל, בפעם הראשונה בחיי הנחתי תפילין, התעטפתי בטלית, החזקתי ספר תורה ודמיינתי לעצמי שאני בן 13.

כתום הטקס המפואר אשר במהלכו כמעט איבדתי את ההכרה בגלל שקית שלמה של ממתקים שנחתה על ראשי מיציע הנשים, שמפאת התרגשותן שכחו לפתוח אותה... חשבתי לעצמי כי שפר עלי גורלי. מה היה קורה אם הייתי נולד 13 שנה יותר מאוחר, כלומר ב – 1948, ובגלל הנסיבות לא היו עושים לי ברית מילה? האם גם במקרה זה היו מצרפים אותי לאחד הנכדים. ●

העצמאות שלי

אחיאם שורר

קורות הפלגה אחת

הים כידוע אינו אמין – לפעמים שקט וחלק, ולפעמים אלים ואכזר ביותר. זכורה לי הפלגה אחת, בתנאים קשים במיוחד, בסערה העזה ביותר מכל הסערות שעברתי בשנות עבודתי בדייג.

עבדנו מול החוף התורכי במזג אוויר נוח אשר החל להשתנות במהירות. הים הפך לגבה גלי בשילוב עם רוח חזקה מאוד, בקושי הצלחנו להרים את ציוד הדייג ממעמקי הים. (הרשת נגרת על קרקעית הים בעומקים שונים).

הורדנו את הרשתות למחסן, קשרנו כל דבר שזז על הסיפון, והתחלנו בהפלגה לכיוון קפריסין, מול רוח דרומית-מערבית של כ- 80 קמ"ש, שהלכה והתגברה, כשהגלים מגיעים לגובה של 4 מטר. הספינה היטלטלה בין הגלים הגבוהים, נזרקה מצד לצד כשהחרטום עלה וירד והגלים הציפו את הספינה. לא היה רגע של שקט. ירדה חשיכה גמורה ולא ניתן היה לראות מאומה.

גמרנו להתארגן והתחלקנו למשמרות-הגה, כשלפנינו דרך של כ- 15 שעות מול הסערה. ירדתי לחדר המכונות, שהוא הנמוך ביותר, ושכבתי על הרצפה לתפוס תנומה. לאחר כשעתיים שלוש העירו אותי עם הודעה שהספינה "נכון" במצוקה וקוראים לעזרה, ואנו הספינה היחידה שעדיין מאחוריהם.

יצרתי קשר עם הסקיפר ובקשתי פרטים על מצבו. הוא היה מאוד נסער ואמר שהספינה מתמלאת מים, המשאבות אינן עובדות והם עלולים לטבוע בכל רגע. ביקשתי שירים זיקוקים כדי שנוכל לזהות את מיקומם באפילה הכבדה. זיהינו אותם, ושינינו כיוון לעברם. היה ברור שמבצע כזה בתנאי ים כאלה, עלול להיות מסוכן מאוד, אבל ברגעים כאלה אינך חושב על כך, ומתרכז באיך לעשות את זה הכי טוב, בקור רוח, בנחישות, שליטה במצב, וללא לבטים, כדי להציל חברים דייגים. אין ספק שעמדנו לגבור על האכזר מכל.

התקרבונו לעבר "נכון" כאשר אנשי הצוות שלנו עסוקים בהכנות, מרכזים חבלים, גרזנים ושמיות.

ביקשתי מהסקיפר של "נכון" שישתדל לשמור כיוון מול הגלים, על מנת שננסה להיצמד אליהם דופן אל דופן, אבל ניסיון הגישה הראשון נכשל, כי מיד עם הורדת המהירות נזרקנו הצידה ע"י הרוח העזה. ניסיון שני ושלישי נכשלו אף הם, ואז ניגשנו לניסיון נוסף, כשאנו במלוא המהירות, פגענו עם החרטום שלנו (מברזל) בתא ההגה של "נכון" (מעץ). הוריתי לצוות שלנו לתפוס עמדות לאורך הדופן, חבל נזרק מהחרטום ונקשר, כאשר אדם עם גרזן ניצב במקום לכל מקרה. כמו כן הודעתי לאנשי "נכון" לא לקחת חפצים ולקפוץ אל סיפוננו אחד אחד לפי הוראה שלי, כי ישנה סכנה רבה של נפילה בין שתי הספינות, העולות ויורדות, מתנדנדות ומתרחקות זו מזו.

הדייגים התרכזו ואחד אחד התחילו לעבור אלינו, כאשר אנשינו מקבלים אותם לזרועותיהם, מדי פעם התרחקו הספינות, ובכל פעם שהתקרבו קפץ עוד אחד. לבסוף עברו כל אנשי הצוות של "נכון" בשלום, וכובדו בשתייה ובשמיות. לאחר שהסקיפר אמר לי שלספינה אין סיכוי, ויתרתי על המחשבה לעבור ל"נכון" ואולי לנסות להצילה.

הודעתי לתחנת החוף שלנו ביפו על הסיום המוצלח, וברכות הגיעו אלינו מכל הספינות שהיו באיזור.

הסתובבנו סיבובים מספר סביב ה"נכון", כשאורותיה עדיין דולקים והמשכנו בהפלגה רק לאחר שנעלמה מעינינו וסברנו שהיא שקעה. המשכנו בהפלגה עד לנמל פמגוסטה שבקפריסין, שם העברנו את אנשי ה"נכון" לספינה אחרת, שחזרה לנמל חיפה, ואנו חזרנו לאחר הסערה, לעבודה מול החוף התורכי.

כאשר חזרנו לחיפה הוזמנתי אל המפקח הימי של משרד התחבורה, רב חובל זאב היים, לשמוע את פרטי האירוע. הוא רשם ביומן הרישמי של הספינה את הדברים הבאים:

סוף דבר: לאחר זמן מה התברר חרף מאמצינו והסיכון בהצלת האנשים מ"נכון", שהספינה אכן התמלאה מים, אך לא שקעה, והיטלטלה עד שעלתה על החוף התורכי, מרחק רב ממקום האירוע.

כעבור זמן מה, ב - 23.3.58 הגיע מכתב חתום על ידי רב חובל זאב הים, מפקח ימי. לשורר אחיאם, קברניט, ספינת דיג "נחשול". נא למסור לצוות שמשרד התחבורה רשם לפניו את הפעולה היפה שעשיתם, אתה והצוות, על מנת להציל את ששת הדייגים מספינת הדייג "נכון".
הראיתם אומץ לב וידיעה בימאות. ●

העצמאות שלי

טליה גלוסקא

עצמאות בטעם של פעם

כילדה, חיכיתי בכיליון עיניים ליום העצמאות. היינו באים עם ההורים לדשא ליד חדר האוכל, לשחק ב"לונה פארק", משחקים שאריה פוקסמן בנה, כמו לזרוק כדורי גרביים לתוך פה פעור של פרצוף, ולצפות בהערכה עם חבריי בנערים ובגברים שהצליחו "להעיף" את ה"טיל" במסילה עד למעלה עד ששמעו את ה"בום" בהתנגשו בקצה. שיא השיאים היה כשמישהו היה יוצא מהאקונומיה ומחלק לנו קרטיבים, מצרך די נדיר באותם ימים. אחה"צ היינו הולכים בהתרגשות ליער מתחת לפרדס, כשכל אחד נושא עמו חלק מהמטען – שמיכה, כלי אוכל, כלים למנגל וכו'. ברקע התנגנו בעוצמה שירי הלהקות הצבאיות ושלישיית גשר הירקון, מרדיו של מכונית שאליה הוצמדו רמקולים רבי עוצמה. ביער, כל משפחה תפסה לה מקום מתאים, קרוב לאחו, התמקמה והדליקה מדורה. המבוגרים (בד"כ הנשים) היו מכינים את האוכל – סטייקים ומעט בשרים אחרים, צ'יפס, סלט ופיתות, ובינתיים נערכו משחקים היתוליים ותחרויות רבות כמו: - תחרות קפיצה בשקים.

- משיכת חבל ע"י קבוצות של מבוגרים וילדים, כש"הבריון", או האדם הכבד ביותר, היה נקשר בקצה החבל כ"יתד", וכולם משכו בכל כוחם. לעתים קרובות אנשים מהקהל היו מצטרפים כדי לעזור לקבוצה הפייבוריטית שלהם.

- העברת חבילות קש - ל-2 קבוצות של גברים היו 2 ערימות של חבילות קש שהיה צריך להעבירן למקום מרוחק כמה מטרים טובים משם, לסדר ראשונים את הערימה בצורה יציבה והכי גבוה ו... חס וחלילה שלא יפלו חבילות, דבר שאכן קרה לעתים.

- כיסאות מוסיקליים – עגלה גדולה וגבוהה הייתה ממוקמת במרכז השדה, וסביבה היו נוסעים טרקטורים רבים. על העגלה היו כיסאות במספר אחד פחות ממספר נהגי הטרקטורים. המוסיקה הייתה מתנגנת וכל פעם שפסקה על הנהגים היה לבלום, לזנק מהטרקטור אל העגלה ולנסות לתפוס כסא. המאחר היה יוצא מהמשחק, עד שנשאר מנצח אחד. כמובן שהיו גם אלה שלא בלמו היטב את הטרקטור, ובעודם רצים אל העגלה – הטרקטור שלהם המשיך לנסוע עצמאית והיה עליהם לשוב ולבלום אותו.

- תחרות רכיבה על חמורים – זכור לי מקרה בו החמור החליט ללכת אחורה, למגינת ליבו של הרוכב.

- "מחנניים" ששיחקו הנשים – כולן פחדו מאמא שלי, שהייתה בעלת יד חזקה במיוחד והייתה "מחממת" את הכדור על נשות הקבוצה המתחרה.

בעוד הבוגרים משחקים, הילדים נשלחו לחפש את מטמון הממתקים שהוטמן ביער. המוצא הישר אמור היה לחלק את הממתקים עם כל הילדים האחרים, אך בדרך כלל השאיר אצלו כמות נכבדה של ממתקים.

בסיום המשחקים, ואחרי שכולם עייפו מהפעילות, היה כל אחד פונה לעבר מדורתו ונוגס בתיאבון רב בפיתה המלאה בכל טוב.

לאחר האוכל הייתה מוקמת מדורה מרכזית, והיו יושבים ושרים שירי פלמ"ח, תש"ח ושירים ישנים אחרים. בערב, הרבה לאחר צאת הכוכבים, היינו מנסים לתפוס טרמפ הביתה עם אחת העגלות המחוברות לטרקטורים, וחוזרים מריחים מעשן, מלוכלכים ומותשים אך בנפש מרוממת. ●

העצמאות שלי

יוסי זמיר

מדינה בגילוי

מדינה קטנה בוגרת
מבחירה נאנסה,
הפשטות הפכה מזמן כבר
למילה גסה.

חוגגים כאן יומולדת
מסיבה למדינה,
גם אנחנו שנולדנו
באותה שנה.

**אך בתוכי אני עוד ילד
מתעלם מן המראה
העבר אותי נושא
אל העתיד הנני בא.**

מדינה היא גם מולדת
בגילנו בדיוק
עם הרבה שטחים עודפים
ובאותו ה"לוק".

כל קשיי היום שלנו
הם מותרות לרוב העם,
אפשר עם חברים לשמוח
אלו שישנם...

קנאית לגבולותיה
פה ושם בונה חומה
מתחילה טיפה לשכוח
נגד מי ומה.

גם משבר שיכון וותק
על רובנו כבר עבר,
בשמחה אחרי הנכד
כל אחד נגרר.

**אך בתוכי אני עוד ילד
מתעלם מן המראה
העבר אותי נושא
אל העתיד הנני בא.**

מדינה קרובה לפנסיה
עוד פורחת בגבעות,
הכינרת תתמלא
ושקט בגבולות.

כל סהרורי בשטח
בה זוכה לשעת מסך,
מה קובע חוק ונורמה
החשבון בבנק.

**כי בתוכי אני עוד ילד
מתעלם מן המראה
העבר אותי נושא
אל העתיד הנני בא. ●**

אנו בבועה שלנו
מתכנסים ומתרחקים,
כל התמרורים בדרך
כבר מזמן גנובים.

ואני לבדי בשדה רחוק מהבית

הימים היו ימי שנות החמישים המאוחרות. כרפתן יצאתי לא פעם עם הפרות לשדות המרעה שסופי (שהם) טיפח. תפקידי היה לדאוג שלא יעברו את הכבל החשמלי לחלקה הבאה, וגם לשמור שלא יתנפחו מזלילת עשב. (זלילת יתר הייתה גורמת להן להתנפחות, דבר שהיה מכריח את הרפתן האמיץ לנעוץ דוקרן בכריסן כדי לשחרר את הגאזים). איזהו העשיר? השמח בחלקו. הפרות ההן לא הסתפקו... באחת משעות אחה"צ המאוחרות, היה נדמה להן שלא נשאר להן יותר מה לאכול בחלקה שבה רעו. הן פרצו את הכבל החשמלי לעבור לחלקה הבאה. העונש לא איחר לבוא. הפרה "כספית" נתפסה עם הרגל האחורית בכבל שחתך את רגלה. ככל שהמשיכה לרוץ העמיק החתך. הדם התחיל לזרום בקצב פראי, ואני לבדי בשדה, רחוק מהבית.

הכנסתי יד לכיס להוציא את הטלפון הסלולארי, אך אז נזכרתי שאני בכלל בשנות החמישים. לא נשארה איפוא ברירה, מצאתי חבל ישן ועשיתי לה חוסם עורקים, שכמובן רק האט את קצב זרימת הדם. פתחתי לפרות את השער, גירשתי אותן חזרה לרפת, וחזרתי בתקווה ש"כספית" עדיין חיה. ואמנם כשחזרתי היא עדיין הראתה סימנים כאלה. במאמץ רב הקמתי אותה ויחד צלענו לאט הביתה. כשהגענו הכנסתי אותה לרפת ב' הישנה, חבשתי אותה היטב, אינני זוכר אם הזעקנו את הרופא או לא, אך חלבנו אותה בידיים כמה ימים כשבכל יום חבשנו אותה מחדש.

נסתרות דרכי אלוהים והסוף היה רע. באחד הלילות הפצע נפתח. כיוון שלא היה שם אף רפתן, "כספית" דיממה ודיממה עד שדממה. וכך מצאנו אותה בבוקר. ●

העצמאות שלי

אודי פלד

האם רובינזון קרוזו היה עצמאי?

או הרהורים על העדר העצמאות שלי

"קשה לי להשלים עם זה... " שח לי חבר את מרי ליבו, "התלות הזו במוסדות, בוועדות, בממלאי התפקידים, בחברים... אני הרי אדם בוגר ואחראי, מדוע שלא אוכל להחליט בעצמי בכל העניינים הנוגעים לי".

הנה אנחנו חוגגים עצמאות לאומית ומדינית, אבל מה עם העצמאות האישית שלנו? הטיעון והתחושה מוכרים לכולנו. כולנו עמדנו לא פעם מול "שרירותיותו" של אדם או מוסד שאנו תלויים בהחלטתו. מי שחושב שיש לקיבוץ איזו חזקה על "הסידור", הזה של תלות באחרים, מוזמן לצאת ל"עצמאות" מחוץ לקיבוץ וימצא שהמצב שם גרוע אף יותר. בכל מקום: ממונים, פקידים, מורים, רופאים... שמחליטים החלטות הרות גורל עבורנו ועבור בני ביתנו.

ככה זה כשחיים בקהילה. העצמאות האמיתית, הריאלית, היא לא מצב בו אני יכול לעשות תמיד "מה שמתחשק לי" או לכפות ולהשליט את רצוני על כל סביבותיי. העצמאות האמיתית, הבוגרת, פירושה היכולת להפעיל שיקול דעת ולבחור בין אלטרנטיבות – ותמיד יש אלטרנטיבות. העצמאות האמיתית, על פי המשל המפורסם, היא האומץ להילחם על מה שאני יכול לשנות, לקבל באומץ את מה שאינני יכול לשנות, **והעיקר** – החוכמה להבדיל בין שני אלה.

רובינזון קרוזו לא היה אדם עצמאי, הוא היה אדם בודד. הוא ברח מן העצמאות/בדידות הזו, ברגע שבו הופיע מפרש באופק והתאפשר לו לחזור אל חיק הקהילה המחבקת/חונקת.

אירועי יום העצמאות

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל תשס"ח,
במלאת 60 שנים לעצמאות ישראל

ערב יום הזיכרון, יום ג', א' באייר תשס"ח,
6.5.08

בשעה 20:00, עם הצפירה, טקס התייחדות עם הנופלים ליד המצבה.
בשעה 21:00, בחדר האוכל - "שיעור מולדת" - ערב שירה וזיכרון לבנינו וחברינו שנפלו במערכות ישראל.

יום הזיכרון, יום ד', ב' באייר תשס"ח, 7.5.08
בשעה 11:00 לפנה"צ, עם הצפירה, טקס התייחדות עם הנופלים בבית העלמין הגושי.
במשך יום הזיכרון תוצב בלובי חדר האוכל פינת זיכרון ויוקרן הסרטון "וניזכור את כולם".
חברים, תושבים וילדים מוזמנים להשתתף באירועים כולם.

- צוות יום הזיכרון וועדת תרבות.

ערב יום העצמאות

יום רביעי ב' באייר תשס"ח 7.5.08

בשעה 19:30 -

טקס המעבר בין יום הזיכרון ליום העצמאות
על במת בית התרבות.

בשעה 20:00 -

ארוחת ערב חגיגית על הדשאים ליד חדר
האוכל.

בתום הארוחה קפה ועוגה ברחבת חדר האוכל.

בשעה **21:15** - מסיבת יום העצמאות:

"60 שנה ב-60 דקות"

שירים ופיזמונים שביצענו לאורך השנים
בכוחות פנימיים.

לאחר המסיבה בחדר האוכל, ייפתח הפאב לכל
האוהבים לרקוד וליהנות מדיסקו עברי עד אור
הבוקר.

חג שמח! צוות החג וועדת תרבות.

באלגן עצמאות ביגור

יום חמישי - 8.5.08

משעה 11:00 עד שעה 15:00 בבאלגן ביגור

דוכני יצירה, דוכני אוכל, פינת חי ומתנפחים.

13:30 - 12:30 מופע מרכזי "60 כחול לבן", ילדי
המדינה חוגגים לה יום הולדת (התיאטרון שלנו).

14:00 - 14:30 מופע בחוות הסוסים.
בקומה העליונה מתחם למבוגרים -
שירי ארץ ישראל, קריוקי, ריקודים, שולחנות שש-בש
וקלפים, הבירות בתשלום.
קופונים במחיר 10 ש"ח ניתן לקנות אצל אתי גפן.
הקופונים כוללים השתתפות בכל האטרקציות כולל אוכל,
שתייה ודוכני יצירה.
הסעות מהגוש תצאנה בשעה 11:00 ו- 12:00. חזרה -
בשעה 15:00.
בערב בנופית

במרכז הספורט "נופשית" -

בשעה 20:00 - הראל מויאל, בשעה 21:00 - ריקי גל.
זיקוקין.

כרטיסים במחיר 20 ש"ח ניתן לקנות אצל אתי גפן.

האירועים לתושבי המועצה בלבד. ●

בדרך ללונדון...

ענת אופק משייטת באון אל

האולימפיאדה ב - 2012.

זוהר בן בורהום שוחח איתה (וגם כתב), על הדרך הקשה, על ההאימונים, ועל כל היתר בדרך ללונדון שמחכה לה...

באמצע שיעור על חזקו של האלומיניום, החל הטלפון שלי לרטוט במרץ כאשר על הצג מופיע "מספר חסוי". דילמה. במקרה והיה מופיע מספר, או שם, שירמוז על אופי השיחה, ההחלטה הייתה הרבה יותר פשוטה, אבל במספר חסוי הכל מסתבך – אין לך מושג מי האדם, מה אופי השיחה ולאן תוביל אותך. והכי נורא, ברגע שהחלטת לא לענות, לא יהיה לך אל מי לחזור. אחרי שהפלאפון התעקש וחברי הכיתה כבר הסיטו מבטם לעברי, החלטתי לצאת החוצה ולענות לשיחה. ירמי: "יש לי משימה בשבילך"...

מצויידת בעוגיות שאמא חני הכינה, ויחפה כהרגלה, הגיעה ענת אופק לפגישתנו, במועדון הצלילה שבקיבוץ.

לא מזמן סיימה ענת להדריך את חניכי קורס חובלים בצה"ל, תקופה בה בילתה מספר רב של שעות במימי מפרץ חיפה ומפרץ אילת, ויחד עם מילואימניקים, בעלי ניסיון רב בתחום, הובילה את משיטי הסטי"לים הבאים של צה"ל שלב חשוב מאוד בהכשרתם. כיום היא מתאמנת לקראת האולימפיאדה בלונדון 2012.

- איך מגיעים לספורט מקצועי כזה כך פתאום? זה הרי לא דבר שגדלים אליו.

המילואימניקים איתם שירתתי, חלקם חברים באיגוד השייט, חלקם מאמנים או ספורטאים לשעבר. זו מין ברנג'ה של שייט תחרותי בעיקר. לקראת סוף השירות, פנה אלי אחד מהם, וסיפר לי על חיילת בשם עדי, המשיטה סירת מפרש מדגם 470, שנפרדה מזוגתה ומחפשים לה איש צוות. ההצעה הייתה להגיע לשיוטים של סוף שבוע, בלי התחייבויות, רק בשביל הכיף. כך זה התעצם לפעילות קבועה, ומסתבר שזה היה איכשהו בכדי למשוך אותי פנימה לספורט. ואז, לקראת השיחרור, לקחו אותי לשיחה ואמרו לי: "אנחנו רוצים שתתחילי להתאמן לקראת האולימפיאדה בלונדון ב - 2012". ככה פתאום. ההצעה הייתה שאקח ארבעה חודשים אחרי השיחרור בהם אגור בשדות-ים ואתאמן כל יום, ורק אחר כך, טענו, יהיו לי הכלים להגיע להחלטה. חשבתי על זה שמציעים לי הזדמנות חלומית. כל שאר האפשרויות היו בעלות דחייה, וזו הזדמנות של פעם בחיים. לקח לי יומיים לתת תשובה חיובית.

- היות וזו סירה אולימפית לשני משתתפים עניינה אותי חלוקת התפקידים והדינאמיקה בסירה, כי זה בעצם 4 ידיים שאמורות לעבוד ב"ראש אחד".

הספורט הזה הוא ספורט זוגי, ויש חשיבות רבה לקשר בינינו. התפקידים מחולקים כך שהגאי, שהוא בד"כ קטן ורזה, (לא שאלתי מי זה) הוא האחראי על כיוון הסירה, ואיש הצוות השני העושה את השאר, כשהוא בד"כ מחובר בחגורת הטרפז אל המפרש בכדי לאזן את הסירה. והתפקידים הם קבועים.

ה-470 היא סירה מורכבת מאוד. מכל פינה יוצאים מיתרים בצבעים שונים, כשלכל אחד תפקיד שונה, בזמן מאוד מסויים. התיאום בין שני אנשי הצוות צריך להיות מושלם, בכדי להגיע לתוצאות מקסימליות. ישנן טכניקות ואסטרטגיות שונות, שמצריכות עבודה משותפת והרבה אימונים.

- איך נראה היום שלך? כל יום ים? נשמע דווקא תענוג...

היום מתחיל באימון כושר של 3 שעות, אחריו הפסקה לארוחה קלה, ויוצאים לים ל - 3 שעות אימון. השאר זה עבודות על הסירה, ויש המון. כך זה 6 ימים בשבוע, כאשר יש אולי יום חופש אחד בשבוע, במקרה ולא הצטברו הרבה עבודות על הסירה.

תענוג? מצד אחד, כשאתה עושה משהו בצורה כל כך אינטנסיבית ומשקיע בו, זה לא כיף כמו שאתה מחכה ליום שישי בשביל להפליג. זה לא תחביב, זה מקצוע. מצד שני, זו לא עבודה שאתה קם בבוקר ואומר אני אשרוף את הזמן עד חמש, זה ספורט. לא הייתי יוצאת לים בינואר אם לא הייתי מאוד מאוד רוצה לנצל כל שעה מהאימון הזה כדי להשתפר.

- אז עברו 4 חודשים וצריך להחליט על ההמשך, כמו בסיכום הראשוני? מה קורה? מתכוננים ללונדון 2012?

עברו 4 חודשים והגענו לאליפות הארץ. בתחרות הגענו למקום השני, שזה אחד אחרי הזוג האולימפי. ואז ישבנו לשיחה לקראת ההמשך. היה קצת מצחיק, כי היה די ברור שלא אפסיק עכשיו, וסוכם שממשיכים.

למרות שזו החלטה מורכבת מידי להתחייב לדבר כזה ארבע שנים קדימה – אלה מילים ריקות, אבל זה הרעיון, וזו הכוונה.

- מה ממתין לכן בעתיד הקרוב?

ב - 15 למאי אנחנו יוצאות לחודש בחו"ל, בו נשתתף בתחרות בהולנד. לאחר מכן, באליפות אירופה באיטליה. הולך להיות שם קר מאוד ורוחות חזקות, ולכן אנחנו הולכות להתאמן בתקופה הקרובה בכינרת, לשפר את יכולת הפיכת הסירה חזרה לאחזר התהפכות, כי פה חסר לנו משקל.

- ועד 2012 יש הפסקה? מתחילים שנה לפני?

תהיה פגרה קצרה, אבל מתאמנים כל התקופה עד האולימפיאדה, אליה יוצא צוות בנים וצוות בנות, אחד מכל מדינה.

- ומי מממן את כל זה?

שאלה טובה. זה מחולק בין ספונסרים שונים ובין המדינה.

אז כולנו מאחלים לענת שתצליח באליפות אירופה הקרובה, ואינשאללה תגיע לאולימפיאדה, ובכלל, כל הכבוד על ההחלטה הכבדה ללכת על זה עד הסוף מבלי לדעת מה צופן העתיד – זה קצת כמו לענות לטלפון מ "מספר חסוי".

פרוטוקול ישיבת מזכירות

מספר 8/2008

שם האגודה : **קיבוץ רמת יוחנן**

תאריך הישיבה: 1.5.08

מספר חברי ועד ההנהלה: 11

שמות המשתתפים: אבנר אחיטוב, אליעזר גוטמן, גלעד צוקרמן, דויד דוידוביץ, דניאל פרי, יהודית אפרת, יונת מולכו, לינט חורש, נתי אבן-דר, עדנה לקח, רפאל דינסטג.

על סדר היום:

1. בקשת שלמה שטפנסקי ואחיאם שורר לאפשר הצטרפות בני זוג של חברים, שאינם תושבים בקיבוץ לנופש השנתי, ע"ח רמת יוחנן (כפי שמתאפשר לחברים העובדים בפלרם).
2. בקשת רוני פלד לקבל טרקטור לרשות נוי צפון.
3. ערעור על ההחלטה בנושא הצטרפות סטודנטים לנופש ע"ח הקיבוץ (מערערים: עידן רוסלנדר ואוריאל פלד).
4. אשורר נוהל חיובי חברים בבנייה פרטית.

הוחלט:

1. הבקשה נפלה ברוב מוחלט. תוך כדי הדיון עלתה הבקשה להציע לחברים אלטרנטיבה נוספת לנופש. הנושא עלה להצבעה ונדחה ברוב של 6 נגד 2.
2. לאחר הצגת תמונת מצב ע"י רוני פלד, נתן דניאל פרי פיתרון העונה על בקשתה של רוני. אבנר העלה "בהזדמנות חגיגית" הצעה לסדר, להקים הנהלות לכל ענף שתחת מרכז המשק הצרכני. תפקיד ההנהלות יהיה עזרה בניהול שוטף של הענף, תמיכה בתכנון תקציב שנתי ועמידה ביעדים.
3. הוחלט ברוב של 6 נגד 4:
סטודנטים הלומדים שלושה ימים ויותר בשבוע (תורתם אומנותם) ואינם עובדים בפלרם, אינם זכאים לצאת לנופש. סטודנטים הלומדים יום או יומיים בשבוע ושאר השבוע עובדים, זכאים לצאת לנופש. כל הסטודנטים, להוציא את אלו העובדים בפלרם, אינם זכאים לצרף בנות זוג, ע"ח הקיבוץ.

כל בן/מועמד חייב לצבור לפחות חצי שנת עבודה רצופה (שלא במסלול במב"חות) ע"מ להיות זכאי לצאת לנופש ע"ח הקיבוץ.

4. חולק לחברי המזכירות נוסח הצעת צוות "תיאום ניהולי" ל"נוהל חיוב חברים בבנייה פרטית". החברים ילמדו את הנושא ובאם תהיינה הסתייגויות עד יום ראשון 4.5.08, הצעת הצוות, מאושרת אוטומטית. (נכון להיום כבר עובדים לפי נוסח זה).

בעקבות שני נושאים שהמזכירות נדרשה להם ונמצא בהם קשר ישיר לפלרם (נופש שנתי), ממליצה המזכירות:
החלטות בפלרם הנוגעות לחברי הקיבוץ העובדים בפלרם ואינן קשורות באופן ישיר לעבודה, ילובנו עם נציגי רמת יוחנן (סוכם בין מנכ"ל פלרם למזכיר הקיבוץ).

- רשם – אליעזר

אליעזר גוטמן

משולחן המזכיר

בונוס לחברים

נשאלתי על ידי חברים בנושא בונוס השנה לאור התוצאות הטובות של פלרם. נכון הוא שהייתה שנה ברוכת הישגים, אך יש לזכור שתוצאה זו היא גם פרי מכירת נכס גדול מאוד באנגליה. את סיכומי המאזן של הקיבוץ, שהיו תלויים בסיכומי פלרם, קיבלנו רק לקראת אפריל, ועדיין לא סוכמה שנת 2007. אני מניח שבחודש הקרוב נגיע לסיכומים. בכל מקרה עדיין אי אפשר להחליט לגבי בונוס כזה או אחר, וכנ"ל גם לגבי הדיווידנד מפלרם. ההחלטה צריכה להתקבל במשותף לשתי ההנהלות. כבר היום ברור ששנת 2008 מתחילה בחוסר ודאות גבוה לגבי הפעילות הכלכלית. ככלל, המצב הכלכלי בעולם הוא פחות טוב מאשר בשנת 2007. אני מקווה מאוד שלא עברו עלינו שבע השנים הטובות ולפנינו שבע הרעות, אך אין לדעת. כולנו רואים מה קורה עכשיו במחירי המזון, הפלסטיק והדלקים, כל דבר הנוגע לחיינו מתייקר, החיים לא נהיים יותר פשוטים. ועלינו לדעת שמרכיב אי הוודאות בשנה הזו יהיה משמעותי, גם במשק וגם בפלרם. על כל פנים ברגע שנדע מה קורה, נדווח לחברים.

וכל התור נשמע ...

התורנויות שמוטלות עלינו אינן קשורות לעבודה הרגילה של חברים. כולנו משרתים את עצמנו אחרי חגים או אירועי תרבות אחרים. אין לזה שום קשר למי שמפרנס או מתפרנס

יותר, ומי שמפרנס פחות – בחלוקת עול התורנויות. אנו שווים. כולנו נהנים במידה שווה וכולנו נושאים בנטל במידה שווה.
יש לא מעט חברים שאומרים: אני מביא משכורת נאה, עובד הרבה שעות, שאחרים יתנו את התורנויות. בואו נזכור שגם אם הרבה חברים חושבים כך, עדיין אין זו סיבה לעשות דין לעצמך. וזה נכון לגבי מכונת הכלים, לגבי הגשה, לגבי פירוק וניקיון וכן הלאה. ככול שיותר חברים ישתתפו בתורנויות יפחת העול ותדירות התורנות.

נופש

בעוד שבועיים שלושה יוצא המחזור הראשון לתורכיה. רוב החברים כבר נרשמו, אם בפלרם ואם בקיבוץ. נשארה עדיין פתוחה שאלת השתתפות הסטודנטים. לתחושת, אין הצדקה להשתתפות סטודנטים במסלול צעירים שאינם ממלאים את חובת מכסת שעות העבודה הנדרשת (810 שעות). לדעתי, הנופש הזה מיועד לחברים שעובדים. חשוב שבגדול זה יהיה המסר של הנופש, ואני רוצה להדגיש שאין לזה כל קשר ליחס חם או קר, חיובי או שלילי, שאנו נותנים לבנים שלנו. מי שעובד ומשקיע זכאי גם לקבלה, ולהיפך.

תקרה חדשה באגף החדש בחדר האוכל

במהלך חודש יוני, בין התאריכים 1.6 עד ה- 30.6 צפויות להתבצע עבודות לחידוש התיקרה באגף "החדש" בחדר האוכל. עקב כך נצטרך לפנות את האגף הזה מסועדיו. החברים נדרשים להתאזר בסבלנות עד שירווח. נשתדל להקל עד כמה שאפשר, לערוך שולחנות בכל פינה ואולי גם מחוץ לחדר האוכל, בלובי, על הרחבה, על הדשאים וכו'. כך או כך, נמשיך להזין ולסעוד את כל הרעבים, ונקווה שבתחילת החופש הגדול נחנוך את התיקרה החדשה. ●

עודד יניב

רוצים נופש גם בישראל

(לא רק בתורכיה)

יש חברים וחברות המעוניינים לצאת לנופש של הקיבוץ בישראל ולא בתורכיה. עד כה החליטה המזכירות (כנראה) רק בתורכיה ואין בילתה. הנימוק לכך הוא שזה נופש גיבוש משותף, ואפילו עם עובדי פלרם. האומנם בפועל כך הוא?
נופש עובדי פלרם הוא במלון המרוחק שעתיים נסיעה מאתר הנופש לחברי רמת יוחנן. כך שהגיבוש המשותף יהיה מאוד בערבון מוגבל, אם בכלל.
הנופש של החברים יהיה בשלושה מחזורים, כך שהגיבוש החברתי יהיה בעיקר (רק) עם נופשי אותו מחזור, ואולי גם בחוויות מהמלון והרפתקאות הטיסה והנסיעה לשם ובחזרה. בנוסף, המלון נמצא באותו איזור שרבים כבר היו בו בנופש בעבר. ידוע לי שיש חברים וחברות רבים המעדיפים נופש בישראל, ורבים שנרשמו לנופש בתורכיה עשו זאת "בעל

כורחם" ומהיעדר אלטרנטיבה. לו זו הייתה מוצעת להם, היו מעדיפים נופש במלון/אחר בישראל.

שלא לדבר על העדפה של נופש בארץ בעת שכל המדינה חוגגת 60 שנה. ההחלטה "רק בתורכיה" שוללת בפועל מחלק מהחברים את זכותם ליהנות מהנופש על חשבון הקיבוץ. זו החלטה מפלה, פשוטו כמשמעו.

לפיכך אני פונה, ובשם חברים וחברות נוספים, למזכירות לאשר ולארגן גם נופש בישראל, למי שמעדיף, אנו מבטיחים שבמסגרתו נעשה כמיטב יכולתנו להתגבש יחד חברתית ומוראלית.

אם זה דרוש – נביא רשימת חתימות המעוניינים. אפשר גם לנסות הרשמה ניסיונית. מה דעתכם?

באם בכל זאת תושב פנייה זו לחברי המזכירות ריקם, לפחות שיסבירו לנו מדוע, אולי נשתכנע... (לתורכיה לא נצא, אבל אולי נבין "מה חטאנו" שרצינו נופש בישראל). ●

שחר בר-אב ודורית פלטאו

"הספר הוא החבר היותר טוב בעולם"

ר' משה אבן עזרא

חלפו כמה חודשים מאז פתחנו את ספריית ילדים ונוער ברמת יוחנן. חלק מההורים והילדים שותפים איתנו לחוויית הסיפור והקריאה – בעיקר ילדי הגיל הרך, וברצוננו לשתף את כל הציבור בנעשה בספרייה.

✓ הספרייה פתוחה באופן קבוע בימי **שני וחמישי**, בין השעות 17:00 עד 19:00, ע"י ילדי חברת הילדים אוריין בר-אב, שי יריב, עומר גל וגיא כהן. כל הכבוד לילדים.

✓ כל יום חמישי ב – 18:00 מתקיימת פעילות "**שעת סיפור**", המשולבת בסיפור ובפעילות של אחד הסבים או ההורים.

כאן המקום לציין כי פעילות זאת תקויים באופן קבוע גם בעתיד, באותו היום ובאותה שעה, ואת פרטי המספר, הסיפור והגיל המתאים, אפשר למצוא על לוח המודעות בחדר האוכל, על גבי מודעת הספרייה וצבה בכישרון רב ע"י שירית ברבר. ובמייל

✓ חברי הקיבוץ תרמו לספרייה כ – 850 ספרים (תודה לכל התורמים), ובאופן טבעי רובם נכתבו במאה הקודמת. הודות להנהלת הקהילה התקבל תקציב לרכישת ספרים חדשים, רשימות הספרים החדשים חולקו בתאי הדואר.

✓ תלינו בספרייה לוח שעם, עליו ניתן לרשום שמות הספרים או הסופרים שאותם אתם מעוניינים שנרכוש.

✓ בקרוב נתחיל בשעת סיפור לילדים בוגרים יותר כדי לקרב אותם לספרייה ולספרים.

✓ כדי לעודד את הילדים הגדולים יותר – חטיבת ביניים לקריאה, נציע להורים לבוא לקחת ספרים לילדיהם, ... ואולי עם הריח יבוא התיאבון.

✓ ולסיום בקשה קטנה גדולה....

לא כל הסיפורים מתאימים לכל גיל, וחלקם באופן טבעי מאבדים לעיתים את הריכוז. על אחריות ההורים להרגיעם או (וזה בהחלט לא פוגע) לצאת איתם לסיבוב בחוץ. למותר לציין כי המספרים משקיעים בהכנת הסיפור והפעילות, וחבל שהאירוע יתפספס, והמספרים יצאו בהרגשה לא טובה.

✓ יש לנו מייל חדש לספריה sifriac@ry.org.il כדי להיות "ירוקים" ולחסוך בנייר. נשלח הכל במייל.

✓ זה המקום לבקש מהורה שמעוניין בכך, להצטרף אלינו לצוות ולתרום לנו ממרצו ויכולתו.

● חג שמח!

בני הששים + עפרה גלעד

עוד לא ידענו, מה זה - ראדאר הפניצילין, התגלה, יותר מאוחר.

בדרך פלל, התחתנו... אחר כך, גרו ביחד 'הגלולה' לא הייתה! ותמיד היה 'פחד'. טיטולים, לא מכרו באותה התקופה - הילדים! - נולדו תמיד... אחרי החופה.

בידיים, פיבסו ותלו - חיתולים בשמיים, לא היו לוויינים וטילים. מי שמע על-גז' דלק! בקושי היה בישלנו וחיממנו... מעל פתיל ג'ה!

לא הקשבנו ל-א.פ.א.ם. בקושי שמעו מנגינה

'קול ישראל', היה... הקול של המדינה! ה'ג'ינס... לא נכלל בתחום - הלבוש... טרנזיסטור! היה - מה' זה... חידוש!

מי חלם על - מחשב, מעבד תמלילים, הפול... בכתב יד! כך סלסלנו מילים. ה'ש' תלה' הייתה מצויה רק - במטע. וואללה, אילו היו אז... עקשות - מגע!?

בימי-ההולדת... שמחנו עם-הורכה וה'יי בלי קוסם, אפילו בלי - 'די-ג'י'.

ששים שנה, תחת אותו הדגל ששים שנה - לא הולכות... ברגל בעצם, זה 'חצי' בדיוק, לא בערך ששים+, זו היא.... א מ צ ע הדרך!

נולדנו, כשהמדינה עוד לא קמה ל-אמא, קראו אז 'אידישהפאמ'ה' רק אבא.... לבש מכנסיים פגבר, 'לייזר' היה - פנוי... לאליעזר.

פרפר, התעופף לו, בין הפרחים, צ'ל'פה! - אמרנו בסוף ריב בין אחים. דבש, ליקקו ישר מן.... הפוורת, ש'יחקנו בקל'ס', או ב'פרה עיוורת'.

'עכבר'! - היה, זה שמחתול ברח! ג'וק.... היה רק-זה שש'רץ - במטבח, חיפושית, כבר אז היתה גם - אוטו קטן שפנפה - הוגדרה פנקבת השפן!

הנוסעים לחול' יצאו רק בספינות לוקש'ן' היו סך הפול - איטריות. שפת התקשורת... הייתה - 'סמפור' הפספ, היה - סתם גרוש, עם חור!

החיזור נעשה בעזרתו של... הפרח, את המזון, שמרנו, ב'ארון הקרח'.

אופניים, מהאח הגדול ירשנו -
שעון?! - רק, בַּפְּרֵמ־צוּוה' קיבלנו.

שירי מולדת!, הרבה - חיים חפר,
מתנות... דַּי הרבה ... כל אחת - ספר!
בחתונה - רבע עוף! הרבה מחולות
ה'סיפולוקס' היה - אטרקצית ליל
הפלולות!!

היו מושגים של חזון! ותקומה
ציונות! מלא חופניים, והמון - הגשמה!
ל צה"ל הלכנו... ו"הטובים - לטייס"!!
אז, לא הסתמכנו ... על מפעל הפישל.

פי אכן, נולדנו ... לפני קום המדינה
ומה קורה פה? ... אני לא מאמינה!!!
השוני, עצום! בקיבוץ, גם בעיר
בוודאי בלמשל... צרות למכביר!

רק אנחנו ... ממש! לא השתנינו -
פרט .... לשיבה שזרקה בשערנו,
קמטים פה ושם, ופרקים פואבים,
למרות הכול ממשיכים, סוחרים.

כי ששים + שנה, תחת אותו הדגל
תודו, זה לא הולך סתם ברגל...
ו... הגיע הזמן להפסיק לקטר...
להמשיך, להאמין! וכדאי למהר-

אפשר לחלום, לתת הפוגה
לתפוס מנוחה, אולי הפלגה
לממש תחביבים....
לתנות - אהבים....

שנמשיך רק לחגוג! לחלק עוד ברכות...
הרבה בריאות!! שניפגש...
● רק - בשמחות!!!

מטבע חוץ

מסניף הדואר בכפר המכבי מודיעים לחברים שמתכוננים לעזוב את גבולות הארץ. אפשר
ורצוי לרכוש שם מטבע חוץ. ●

"השקית הירוקה"

כפי שוודאי שמתם לב, התחלנו בצימצום השימוש בשקיות הניילון ועברנו ל"שקיות
ירוקות" - ידידותיות לסביבה.
לידיעתכם: מחיר ה"שקית הירוקה" הוא 3 ש"ח, כאשר החבר שקונה יכול להחזירה ולקבל
זיכוי במלוא הסכום (גם אם השקית קרועה ולא ראויה יותר לשימוש).
מלבד תרומה לאיכות הסביבה אנו צופים לחיסכון כספי גדול בעקבות צימצום השימוש
בשקיות. בבקשה עיזרו לנו לעזור לסביבה ולעצמנו. תודה רבה. ישראל עוזרי ●

יהודים רחמו רחמו...

חתול שנשך חברה נתפס בהוראת משרד הבריאות ונכלא באחת המלונות ליד מגרשי
הספורט. וטרינר של משרד הבריאות אמר היה לקחת אותו ל - 10 ימי הסגר לבדיקה.

לצערנו, מישהו "ריחם" על החתול המסכן ושיחרר אותו.
להבא – אנו מבקשים מהחברים (גם מה"רחמנים") לא לשחרר חיה כלואה כשלא יודעים
את סיבת הכליאה. **המרפאה.** ●

מזל טוב

לסבתא קרול ולסבא הלל
להולדת הנכדה מעיין בפרו.
בת לאלון ומדליין.
ברכות לכל בני המשפחה.

מזל טוב

לאביבה וחזקי לדרר
להולדת הנכד צור.
בן לניב ושרי.
ברכות לכל בני המשפחה.

מזל טוב

למני מיטב להולדת הבן.
ברכות לכל בני המשפחה.

רק מילה טובה...

היא לא נכנסת לך לצלחת, היא מהירה, היא דייקנית, ובעיקר – יש לה חיוך שקט ונעים,
ועוד לפני שהגעת לעמדת המחשב היא כבר "קלטה" אותך, זוכרת את המספר שלך, עושה
לך את החשבון, מוציאה את הפתקה, ושולחת אותך לשולחןך עם "בתיאבון" ביישני -
קייילי ביטי, וזה כייף לקבל שירות כזה בחדר האוכל. ●

אנו משתתפים באבלה של ריפי שוהם
במותה עליה אחותה מלי י"ז בט"ו בתשרי עת.
תנחומים לבני המשפחה.

ברמה"

עריכה – ירמיהו בן צבי.

הקלדה ושיכפול – שרה'לה זית

חג עצמאות שמח !!!

barama2@ry.org.il

הכתובת של העלון באתר האינטרנט של רמת יוחנן

www.ramat-yohanan.com/barama

איורים מתוך הספר "ארץ הקיבוצים" - שמוליק כץ

חוברת איורי עלונים - מושיק לין, ושונים.